

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. október 20.

OLASZ NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Általános útmutató

A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.

Olvasott szöveg értése

- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.
- Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.
- A vizsgázó válaszaiban előforduló nyelvtani és helyesírási hibák csak akkor befolyásolják az adható pontszámot, ha miattuk *érthetetlen* a válasz.
- Minden részfeladatra egy pont adható. Plusz pont vagy fél pont nem adható!

Compito 1 (6 pont)

1. E
2. D
3. G
4. A
5. F
6. B

Compito 2 (7 pont)

7. A
8. E
9. F
10. B
11. D
12. H
13. G

Compito 4 (11 pont)

14. specie
15. brilla
16. incoraggia
17. forza
18. perdita
19. passione
20. affidabile
21. scopre
22. credere
23. coraggioso
24. adolescente

Compito 3 (6 pont)

25. giallo / (erano) gialli
  26. (il) Milione
  27. che/perché non li ha /aveva assaggiati
  28. (in) America / (negli) Stati Uniti
  29. (è) fresca e fatta (di farina) di grano tenero
  30. (agli) arabi / (al popolo) arabo
-

Nyelvhelyesség

- A nyelvhelyességi vagy helyesírási szempontból hibás megoldás nem fogadható el.
- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.

Compito 1 (8 pont)

1. entrambe
2. allora
3. che cosa / che
4. chi
5. quali
6. che
7. quale
8. qualche

Compito 2 (7 pont)

9. salgo
10. potermi
11. vivesse
12. permettertela
13. mi riguarda
14. sottovalutarlo
15. ho già donato

Compito 3 (7 pont)

16. Abbi / abbi
17. Esci / esci
18. muoviti
19. Sappi / sappi
20. Circondati /circondati
21. Rendi / rendi
- 22.lamentarti // ti lamentare

Compito 4 (8 pont)

23. per
  24. di
  25. di
  26. a/ai
  27. a
  28. ad
  29. tra / fra
  30. di
-

Hallott szöveg értése

- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.
- A vizsgázó válaszaiban előforduló nyelvtani és helyesírási hibák csak akkor befolyásolják az adható pontszámot, ha miattuk érthetetlen a válasz.

Compito 1 (8 pont)

1. coniglio (di peluche)
2. ippopotamo (di gomma)
3. pupazzo di gatto / gatto
4. gelato (a forma della Pantera Rosa)
5. bambola / Carlotta
- 6 -7. enciclopedia (degli animali), cubo Rubik / cubo di Rubik
8. collana (di zucchero)

Oggetti dell'infanzia

Sonia

Gira per casa ancora il mio orsetto di peluche che è passato da me a mia sorella, ma condivideva con noi la camera e indossava uno dei nostri vestitini!

Francesco

Io avevo un coniglio di peluche che portavo con me ovunque e, poiché era un po' grandicello, a volte lo trascinavo tirandolo per un orecchio. Alla fine era così sporco che i miei hanno pensato bene di buttarlo. Credo che allora sia finita la mia infanzia.

Andrea

Io avevo un ippopotamo di gomma, Gustavo. Il nome gliel'ho dato io, ma non ricordo perché. Ancora ce l'ho sulla sponda del letto e mi ricorda i momenti felici della mia infanzia.

Sara

Da qualche parte conservo ancora il pupazzo di un gatto (ormai tutto spelacchiato e rattoppato), uno dei primi giocattoli che mi fu regalato.

Raimondo

Ricordo che amavo tanto il gelato a forma di Pantera Rosa, quello tutto rosa appunto che aveva il naso rosso. Non lo fanno più, ma continuo comunque a sperare.

Alessandra

C'è una bambola, la mia inseparabile Carlotta, che più rappresenta la mia infanzia. Carlotta è troppo bella per riporla in uno scantinato, sembra una bambina. Le ho messo i miei vestitini di quando ero bambina e se ne sta tranquilla a casa dei miei genitori.

Giulio

Non c'è un oggetto al quale io sia particolarmente affezionato, ma citerò comunque l'enciclopedia degli animali regalatami da mia nonna dopo 2 anni di faticosa raccolta di dispense dal giornalaio e il cubo di Rubik che proprio recentemente è saltato di nuovo fuori da un armadio!

Carla

Di recente mi hanno comprato una di quelle collane di zucchero che mi ha fatto pensare a quando, da piccola, il mio nonnino me le portava a casa.

(mailamici.it)

Compito 2 (8 pont)

- 9. V
- 10. V
- 11. F
- 12. V
- 13. V
- 14. V
- 15. V
- 16. F

Parlando di un film

Il tuo film "*Gianni e le donne*" è appena uscito nelle sale. Quali sono le tue aspettative?

"Alla storia di "*Gianni*" credo molto. È una storia fatta con il cuore e con un sentimento autentico. Nulla di forzato."

Qual è l'idea di base del film?

"Analizzando me stesso e i miei amici coetanei, mi sono reso conto che a sessant'anni si entra nel panico, perché le donne non ti considerano più e diventi trasparente, quasi... di cellophane! Questa cosa ci sconvolge. I miei amici hanno reazioni inconsulte, chi si tinge i capelli, chi compra la motocicletta. Partendo da questi spunti ho fatto un film per riderci sopra."

Il protagonista ha una madre, nobildonna decaduta piuttosto opprimente.

"Il personaggio della madre è il frutto del mio vissuto. Sono figlio unico e ho trascorso con mia madre i suoi ultimi 15 anni di vita. È stata un'esperienza che mi ha insegnato tanto e adesso voglio comunicare quel mondo, la vitalità e la freschezza degli anziani, che a volte sono più arzilli di noi."

Come hai scelto il cast?

"Ho voluto fare un mix tra attori e non attori. Ci sono molte attrici professioniste ma anche personaggi di contorno che non fanno gli attori di mestiere ma fanno parte comunque del mio mondo, Trastevere."

In che modo hai costruito i personaggi femminili?

"Li ho costruiti osservandoli e rubando tutte le loro caratteristiche principali, e poi le attrici, donne molto diverse, sono dotate di tanta personalità che le ho lasciate libere di recitare con forza la loro identità."

Con "*Gianni e le donne*" hai partecipato al Festival di Berlino.

"Sono onorato di aver preso parte ad un festival serio. La mia è una commedia che parla del passare del tempo e fortunatamente si ride dall'inizio alla fine. Durante le prime proiezioni facevo capolino nel buio della sala e sentire le risate della platea mi ha tranquillizzato. Vuol dire che ho raggiunto il mio scopo e questo mi gratifica."

La location del film è Trastevere.

"Trastevere è il mio mondo e il mio punto di osservazione. Mi piace rovistare nel quotidiano e raccontare le storie comuni che, grazie al film, diventano universali."

Quali sono i punti di forza e i punti deboli di "*Gianni e le donne*"?

"Le risate in sala sono state il punto di forza maggiore e mi hanno dato molta sicurezza. I punti deboli verranno sicuramente fuori ma ce l'abbiamo messa tutta."

(adattato da www.repubblica.it venerdì)

Compito 3 (8 pont)

- 17. laurea
- 18. pilota (militare)
- 19. sfide
- 20. internazionale
- 21. paracadutismo
- 22. 6 o 7 / 6-7 / sei o sette / sei-sette
- 23. valigie
- 24. pericolose

Astronauta donna

Samantha Cristoforetti è un'astronauta di nazionalità italiana, che raggiungerà la Stazione Spaziale Internazionale per una missione di lunga durata.

Come si diventa astronauta?

"Ci vuole una gran dose di fortuna, nel senso che le opportunità per diventare astronauta sono poche e rare e quindi bisogna che ci sia un'opportunità e che l'opportunità appaia al momento giusto."

Quali doti bisogna avere?

"Come doti ci sono dei requisiti di formazione. Ci vuole una laurea in ingegneria o in materie come fisica, biologia, matematica oppure in medicina, quindi un percorso di studi di tipo tecnico scientifico. Io sono una persona un po' ibrida perché prima ho intrapreso un percorso universitario di ingegneria poi, quando in Italia c'è stata la possibilità per le donne di entrare nelle Forze Armate, sono diventata a mia volta un pilota militare. È indispensabile inoltre una conoscenza adeguata della lingua inglese, e magari anche di altre lingue. Queste caratteristiche le hanno in realtà tantissime persone.

A fare la differenza c'è poi il curriculum, che dice se il candidato è una persona che cerca nuove sfide, che ha viaggiato, ha vissuto in Paesi diversi, che impara facilmente cose nuove, che è capace di lavorare in un ambiente internazionale. Dal curriculum si vede anche se alla persona piace impegnarsi in ogni tipo di attività come per esempio le associazioni, dimostrando di essere generosa con il proprio tempo e le proprie risorse, se sa agire in squadra o è individualista, se nel tempo libero fa cose interessanti, magari fa arti marziali o paracadutismo. Si tratta insomma di cose un po' intangibili e ovviamente molto soggettive, che si rifanno anche all'impressione che si ha di una persona."

Alla fine del 2014 raggiungerà la Stazione Spaziale Internazionale dove passerà 6 o 7 mesi. Come ci si prepara a una missione simile?

"Ci si prepara su un periodo molto lungo, almeno due anni e mezzo. Ci si prepara con le valigie in mano perché la Stazione Spaziale si chiama Internazionale perché è il prodotto di una collaborazione di tante agenzie di diverse nazioni. Gli astronauti viaggiano in tutti questi centri perché ogni agenzia ha una fase di addestramento per la parte di hardware che le compete. Passiamo molto tempo in addestramento nel simulatore Soyuz per addestrarci all'andata e al rientro, che sono le fasi più brevi della missione, ma sono anche quelle più critiche e potenzialmente più pericolose."

(www.repubblica.it)

Átváltási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont
24	30
23	29
22	27
21	26
20	25
19	24
18	22
17	21
16	20
15	19
14	17
13	16
12	15

Feladatpont	Vizsgapont
11	14
10	12
9	11
8	10
7	9
6	7
5	6
4	5
3	4
2	2
1	1
0	0

Az íráskészség értékelése

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	4
Szókincs, kifejezésmód	4
Nyelvhelyesség, helyesírás	4
Összesen	12

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta őket; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondatnak, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondat szerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Értékelési skála (első feladat)

Tartalom és a szöveg hosszúsága

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. A szöveg nem rövidebb, mint a megadott hosszúság.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a harmadikat csak részben.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a harmadikat egyáltalán nem; illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak egyet vagy kettőt részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 225 szót**, *A feladat teljesítése* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A feladat teljesítése szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **60 szónál rövidebb**.

Szókincs, kifejezőmód

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a mondanivaló megértését is.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a szöveg megértését.

Nyelvhelyesség, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondat szerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára és az igényes mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, és nem törekszik igényes mondat szerkesztésre. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló, vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba található.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	6
Szövegalkotás	2
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvhelyesség, helyesírás	5
Összesen	18

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, milyen mélységben tárgyalta őket, mennyire sikerült a témát tágabb kontextusba helyeznie és érvekkel alátámasztania véleményét; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok, az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése; megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés és befejezés; hogy a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondszerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Értékelési skála (második feladat)*Tartalom és szöveg hosszúsága*

6 pont	5–4 pont	3–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően kidolgozta. A szöveg nem rövidebb, mint a megadott hosszúság.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül kettőt megfelelően dolgozott ki, a harmadikat csak részben (5 pont), illetve egy irányító szempontot megfelelően, a másik kettőt részben (4 pont).	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a harmadikat egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 375 szót**, *A feladat teljesítése* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A feladat teljesítése szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **100 szónál rövidebb**.

Szövegalkotás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok, érvek elrendezése logikus. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hozott létre. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű, sok a gondolatismétlés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.

Szókincs, kifejezőmód

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a szöveg megértését is.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a mondanivaló megértését.

Nyelvhelyesség, helyesírás

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondat szerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz.	A vizsgázó törekszik az igényes nyelvtani szerkezetek használatára, az igényes mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, nem törekszik igényes mondat szerkesztésre. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba található.